

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

НН Архітектурно-художній інститут
Кафедра Дизайну архітектурного середовища

СИЛАБУС

освітнього компонента – ОК 10

Основи наукових досліджень в архітектурно-дизайнерській діяльності

Освітній рівень	другий (магістерський)
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП Дизайн архітектурного середовища
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	аудиторна контрольна робота
Форми підсумкового (семестрового) контролю	залік

Викладач (Викладачі):

Долгіх Т.О., старший викладач кафедри дизайну архітектурного середовища, dolgih@odaba.edu.ua.

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформуються навички та вміння у сфері архітектури, містобудування та дизайну; проведенням проектних досліджень на відповідному рівні; осмисленням і застосуванням основних теорій, методів і принципів інформатики і комп'ютерного моделювання. Освітній компонент має своєю метою ознайомити студентів з основними методами проведення наукового дослідження.

Передумови для вивчення освітнього компонента: є набуття теоретичних знань та практичних навичок у дизайні архітектурного середовища, архітектурному та архітектурно-дизайнерському проектуванні, розвинення вміння аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

ПРН02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.

ПРН04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності.

ПРН05. Знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проектних рішень

будівель і споруд, в проектах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури і містобудування.

ПРН06. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.

ПРН08. Організовувати роботу над комплексними архітектурно-містобудівними проектами, співпрацю з замовниками та громадськістю при розробці, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проектів; зрозуміло доносити власні висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців.

ПРН10. Обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері архітектури та містобудування державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН11. Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінюватиможливі побічні наслідки та ризики.

ПРН13. Обґрунтовувати безпекові, санітарно-гігієнічні, екологічні, інженерно-технічні і техніко-економічні рішення і показники у комплексному архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПРН14. Здійснювати авторський нагляд за реалізацією проектів у сфері архітектури та містобудування.

ПРН15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування.

ПРН16. Здійснювати формування архітектурно-дизайнерського середовища житлових, громадських, промислових, ландшафтних комплексів та інших середовищних об'єктів міста.

ПРН17. Приймати ефективні рішення у сфері дизайну інтер'єрного середовища та його складових (адаптація інтер'єрів до запитів користувачів; «гіперінтерери» - наскрізні середовищні системи; просторові конструкції і матеріали в дизайні інтер'єрів; стилістичний характер інтер'єрних просторів; тощо).

ПРН18. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення реновації і ревіталізації архітектурно-дизайнерського середовища колишніх промислових комплексів та реновації існуючих архітектурноландшафтних ансамблів.

ПРН19. Застосовувати синтез художньої та інженерної творчості в дизайні середовища: пластичні характеристики середовищних об'єктів; просторові конструкції середовищних комплексів (місто й інтер'єр); колористика в масштабі міста, середовищних комплексів і суспільних інтер'єрів; світлодизайн міського середовища та громадських інтер'єрів.

ПРН20. Знати і застосовувати методологію навчального архітектурно-дизайнерського проектування: типологію середовищних структур; передпроектний і проектний аналіз; вплив сучасної дизайнерської культури на формування середовища; технологічна обумовленість архітектурного середовища; контекст як необхідний фактор проектного рішення; архітектурно-дизайнерські просторові конструкції середовищних комплексів; динаміку середовищних дизайнерських систем; розробку концепції архітектурнодизайнерського проектного рішення; стадійність архітектурно-дизайнерського проектування.

ПРН21. Організовувати роботу над комплексними архітектурно-дизайнерськими проектами «Неархітектурних» міських систем як значимих об'єктів міського середовища (транспортні вузли, розв'язки, колишні залізні дороги і трамвайні колії, надземний транспорт, естакади, гаражі; підземні переходи, метро; пустирі, площі, дворові простори).

ПРН22. Приймати ефективні рішення з навігації в архітектурно-дизайнерському середовищі (обумовленість навігаційних систем міського середовища; дизайн навігаційних засобів; особливості навігаційних систем для людей з обмеженими фізичними можливостями).

**Диференційовані програмні результати навчання:
знати:**

-науковий аналіз власної творчої діяльності та її результатів, внутрішньої логіки, методики і методології на кожному з етапів і стадій проектування; предметну область; теоретичні основи та закономірності формування предметно-просторового оточення; зміст проектно-аналітичних дій; стан питання і оглядову інформацію; теоретичні та методологічні основи наукового дослідження; особливості пошуку, накопичення та обробки наукової інформації.

володіти:

- методами проведення теоретичних та експериментальних досліджень; методикою обробки результатів наукових досліджень; навичками аналізу форми, структури, пропорцій тощо; науковою та професійною термінологією, поняттями і категоріями, тенденціями та напрямками розвитку дизайну і науки.

вміти:

- інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах;

- розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;

- продовжувати навчання з високим ступенем автономії; аналізувати, міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури, дизайну та містобудування, ландшафтного проектування;

- генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури, дизайну та містобудування; критично осмислювати проблеми архітектури, дизайну;

- розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності;

- використовувати інформаційні та комунікаційні технології; провести перед проектний аналіз, як наукову основу художнього проектування та конструювання;

- теоретично обґрунтовано оцінити і пояснити творчу ідею, як ідеологічну основу задуму, художнього і функціонального гідність того або іншого проекту; науково обґрунтовувати зразки справжнього мистецтва; виділяти проблему, формулювати актуальність, мету, завдання, об'єкт, предмет і методику дослідження;

- вибирати напрямки наукових досліджень та формувати етапи НДР;

- виконувати інформаційний пошук; формувати задачі та вибирати методи теоретичних та експериментальних досліджень;

- оформляти результати НДР;

- організовувати роботу в наукових колективах;

- використовувати набуті знання в практичній економічній та управлінській діяльності.

Тематичний план

Тема 1 Історичний розвиток науки і наукових досліджень у світі і в Україні.

Тема 2 Наука - як сфера людської діяльності.

Тема 3 Основні етапи наукового дослідження.

Тема 4 Методологія як учення про методи пізнання і прийоми дослідження.

Тема 5 Інформація, її особливості та джерела для реалізації наукових досліджень.

Тема 6 Технологія наукових досліджень.

Тема 7 Методика підготовки, написання, оформлення і захисту курсової та дипломної робіт.

Тема 8 Види впровадження результатів наукового дослідження.

Тема 9 Методи впровадження результатів наукового дослідження.

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за освітнім компонентом «Основи наукових досліджень в архітектурно-дизайнерській діяльності» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання аудиторна контрольна робота.

Перелік тем:

1. Дизайн як наука і творча діяльність.
2. Основні наукові категорії художнього проектування.
3. Естетичний смак і віяння моди як циклічно повторюваний феномен культури.
4. Види і наукові основи сучасного мистецтва.
5. Ансамбль як вид мистецтва.
6. Архітектура як вид тотального дизайну.
7. Архітектура і безпредметна середовище як матриця місць.
8. Художні стилі світової культури.
9. Дослідження історичних маргінальних стилів.
10. Фактори формування і зміни художніх тенденцій у дизайні.
11. Психологія творчості.
12. Наукові основи творчості відомих архітекторів і дизайнерів сучасності.
13. Орнамент і декор у композиції як об'єкт аналізу.
14. Створення індивідуального кредо дизайнера.
15. Сучасний житловий інтер'єр.
16. Емпіричний аналіз в дизайні.
17. Закономірності побудови ансамблю предметного середовища.
18. Композиція та художня мова.
19. Образність і цілісність композиції парку.
20. Закономірності побудови ландшафтної композиції.
21. Архітектурне середовище і реклама.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за освітнім компонентом «Основи наукових досліджень в архітектурно-дизайнерській діяльності» складає від 60 балів до 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

- усне опитування або письмовий контроль на практичних заняттях та лекціях;
- виступи при обговорюванні тем на практичних заняттях;
- підготовка до виконання аудиторної контрольної роботи;
- підсумковий публічний захист аудиторної контрольної роботи.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Дубинський В. П., Ладигіна І. В., Дубіна Н.Г., Колесніков В.Є., Руденко А.О., Біжко Є. В. Архітектурне проектування житлових комплексів: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 191. Харків: ХНУБА, 2021. 253 с.

2 Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень навч. посіб. К.: Центр навч. л-р. 2020, 352 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Осиченко Г. О. Дизайн міських просторів : конспект лекцій для студентів 1 курсу спеціальності 191 – Архітектура та містобудування освітня програма підготовки магістрів «Дизайн архітектурного середовища» / Г. О. Осиченко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 85 с.

2. Грабченко А. І. Методи наукових досліджень : навч. посіб. Х.: НТУ «ХП». 2019, 142 с.